

Konkurransegrunnlagets del III - B

SHA

NS 8407

INNHALDSFORTEGNELSE

1 INNLEDNING	2
1.1 Innledning.....	2
2 MÅLSETNINGER FOR SHA I PROSJEKTET	2
2.1 Prosjektets SHA-målsetninger.....	2
3 ANSVAR OG MYNDIGHET	2
3.1 Forsvarsbygg.....	2
3.2 De prosjekterende	2
3.3 Entreprenøren	2
3.4 Hovedbedriften	4
4 KRAV TIL RAPPORTERING	4
4.1 Månedlig rapportering	4
VEDLEGG 1: HMS- LEVERANSER.....	5
VEDLEGG 2: SKJEMA FOR MELDING OM UØNSKEDE HENDELSER	6
VEDLEGG 3: FORENKLET SHA – PLAN	8

1 Innledning

1.1 Innledning

Dette dokumentet

- a) angir byggherrens målsettinger for SHA
- b) angir krav for hvordan hensynet til SHA skal ivaretas under prosjektering og utførelse.
- c) beskriver hvilke aktiviteter som skal iverksettes for å sikre at SHA krav etterleves.
- d) er et verktøy for å forankre SHA tenkningen i prosjektene.

Dokumentet er styrende for byggherrens arbeid, for de prosjekterende, og for entreprenørens og dennes underleverandører.

2 Målsetninger for SHA i prosjektet

2.1 Prosjektets SHA-målsetninger

Prosjektets SHA-målsetninger er:

- a) Ingen personer skal ende opp med redusert helse eller ha pådratt seg varige mén som følge av arbeidsulykker på bygge/anleggsplassen.
- b) Som mål på fraværsskadene skal det oppnås en H-verdi på 10 eller bedre.

3 Ansvar og myndighet

3.1 Forsvarsbygg

Byggherren skal:

- a) sende forhåndsmelding til Arbeidstilsynet etter BHF § 9 og AML § 6. (Totalentreprenørens ansvar ved totalentrepriser)
- b) Utpeke koordinator (KP) i prosjekteringsfasen, og inngå særskilt avtale med den som utpekes.
- c) For totalentrepriser vil byggherren utpeke koordinator for prosjekteringen KP, og vil inngå særskilt avtale med den som utpekes.
- d) Utpeke koordinator (KU) i utførelsesfasen, og inngå særskilt avtale med den som utpekes
- e) Påse at SHA- plan utarbeides og holdes oppdatert.

3.2 De prosjekterende

De prosjekterende skal:

- a) Foreta nødvendige risikovurderinger ved oppstart og gjennom hele prosjekteringen. Restrisiko, inkl. hvilke risikoer som krever spesifikke tiltak, skal beskrives i SHA-plan
- b) Utarbeide SHA-plan for prosjektering

3.3 Entreprenøren

Entreprenøren skal:

- a) iverksette byggherrens prosjektspesifikke SHA plan, og informere byggherren om forhold som ikke er beskrevet i planen.
- b) videreføre SHA-planen for gjennomføringsfasen
- c) integrere byggherrens SHA krav som en del av entreprenørens egne systemer
- d) sørge for at byggherrens SHA krav videreføres i kontrakter til underleverandører og underentreprenører

Entreprenøren plikter å ha eller opprette et internkontrollsystem samt ivareta sine plikter mht. helse, miljø og sikkerhet på bygge- og anleggsplassen, iht. kontraktens bestemmelser og de til enhver tid gjeldende lover og regler, samt byggherrens plan for sikkerhet, helse, arbeidsmiljø for det aktuelle prosjektet. Ved brudd på disse pliktene, herunder pliktene som fremgår nedenfor i dette punktet, har byggherren rett til å stanse arbeidene dersom han finner det nødvendig, samt kreve dagmulkt i henhold til bestemmelsen i konkurransegrunnlaget del II pkt. 8.2 for NS 8405 eller pkt. 11.1 for NS 8407. Vesentlig mislighold av entreprenørens plikter kan også påberopes som grunnlag for heving.

Ytterligere krav til entreprenøren:

Plan for Rent tørt bygg

Byggeplassen skal være ryddig, og følge RIFs norm for Rent tørt bygg. Rigg, bygg og anleggsområder skal avgrenses arealmessig til det som er nødvendig for å utføre fastsatte arbeider.

Sikker jobb analyse

Entreprenøren skal:

- a) Gjennomføre kartlegging og vurdering av risikofylte arbeidsoperasjoner i forkant av byggestart (ROS). Tiltak skal beskrives i SHA planen
- b) Gjennomføre sikker-jobb-analyser for arbeid som medfører spesiell risiko.
- c) Utføre spesifikke sikker jobbanalyser som byggherren evt. pålegger.

Resultatet av sikker jobb analyser skal dokumenteres. Dokumentasjonen skal omfatte signerte deltakerlister som viser hvilke arbeidere som har deltatt i de ulike analysene. Kun arbeidstakere som har deltatt og kvittert for deltagelse på sikker jobb analysen har anledning til å delta i den aktuelle arbeidsoperasjonen.

Støv, støy og rystelser

Entreprenøren må forhindre:

- a) støvspredning ved aktuelle arbeidsoperasjoner.
- b) tilsøling fra anleggstrafikk på offentlig vei og skal sørge for nødvendig renhold av kjøretøy og vei.

Byggingen skal gjennomføres på en slik måte at det oppstår minst mulig støy og vibrasjoner.

Bygge- og anleggsaktiviteter (eks. sprengning, spunting, peling) som kan forårsake støy og vibrasjoner skal identifiseres og konsekvensene av disse vurderes.

Entreprenøren må vurdere hvordan bygge- og anleggsaktiviteter skal gjennomføres slik at grenseverdiene for støy og vibrasjoner ikke overskrides.

Maskiner og utstyr

Entreprenøren er ansvarlig for at alle maskiner og alt utstyr som tas inn på byggeplassen er i forskriftsmessig stand. Dokumentasjon (sertifikater og utførte kontroller) for sertifikatpliktige maskiner og utstyr skal foreligge på byggeplassen.

Sikring av og på byggeplassen

Entreprenøren skal sikre byggeplassen med godkjent gjerde. Sikringen skal være tilpasset den enkelte lokasjon.

Entreprenøren skal foreta inn- og utregistrering av alle som arbeider/ferdes på Forsvarsbyggs byggeplasser. Oversiktslisten(e) skal være ajourført og kontrolleres daglig av entreprenøren.

HMS-kort

Alle arbeidstakere skal, lett synlig, bære gyldig HMS-kort utstedt av Arbeidstilsynet. Ordrebekreftelse, søknadsskjema ol aksepteres ikke som HMS-kort. Arbeidstakere som ikke har slikt HMS-kort vil bli bortvist fra byggeplassen.

Funn av kulturminner

Hvis entreprenøren oppdager kulturminner plikter han straks å innstille alt arbeid i nærheten av kulturminnet, iverksette nødvendige sikringstiltak, samt varsle byggherren. Entreprenøren kan også ha en selvstendig plikt til å varsle vedkommende politi- eller kulturminnemyndighet om funnet i henhold til kulturminneloven.

Opplæring

Entreprenøren skal sikre at relevant SHA opplæring gjennomføres før oppstart på byggeplass. For å sikre at alle som skal arbeide på byggeplassen gjennomgår opplæringen, skal entreprenøren planlegge, og gjennomføre SHA

kurs på byggeplassen. Kurset bør ha noen timers varighet og alle på byggeplassen skal delta. Byggherrens representanter skal gis mulighet til å delta på SHA kursene. Entreprenøren skal føre oversikt over og rapportere månedlig hvem som har gjennomført denne opplæringen.

Språkkrav

Med mindre annet er avtalt, skal all kommunikasjon mellom nøkkelpersoner i prosjektet foregå på norsk. Leverandøren skal sørge for at arbeidstakerne han og eventuelle underleverandører benytter kan kommunisere på en slik måte at manglende kommunikasjon ikke utgjør en sikkerhetsrisiko. For å unngå at det skjer ulykker fordi ikke alle forstår informasjonen som blir gitt, gjelder følgende:

- Minst én av det utførende personell på ethvert arbeidslag skal kunne forstå og gjøre seg forstått på norsk eller engelsk. Dersom flere utfører oppdrag sammen, skal vedkommende i tillegg forstå og gjøre seg forstått på et språk alle de andre på arbeidslaget forstår og kan gjøre seg forstått på.
- Alle på byggeplassen skal forstå SHA-plan, sikkerhetsopplæring, HMS-rutiner, verneprotokoller, sikkerhetsinstrukser, SJA, sikkerhetsdatablader, bruksanvisning for verktøy og arbeidsutstyr, varselkilter mv. Materialet skal foreligge på det språk vedkommende arbeidstaker bruker som morsmål, såfremt arbeidstakeren ikke forstår informasjonen fullt ut på norsk eller engelsk.

Andre krav

- Bruk av hjelm og vernesko/støvler er obligatorisk på byggeplassen.
- Ved bruk av skjotejern skal utelukkende brukes jern med krok i enden, eller bøyler. Alternativt kan armeringen dekkes med trekasser over toppen. Plastkopper er ikke et akseptert alternativ.

3.4 Hovedbedriften

Byggherren skal definere hvem som er hovedbedrift for de forskjellige fasene av utbyggingen.

Hovedbedriften skal:

- a) utarbeide en beredskapsplan for å begrense skadeomfanget av uønskede hendelser. Beredskapsplanen skal inneholde følgende hovedpunkter:
 - Ansvar for beredskap
 - Beredskapsutstyr og plassering
 - Varslingsrutiner
 - Personskade
 - Brann
 - Skade på materiell
- b) være ansvarlig for at vernerunder gjennomføres minimum hver 14. dag. Hver enkelt entreprenør skal gjennomføre ukentlige vernerunder innenfor sin kontrakt – ansvar for gjennomføring påhviler hovedbedriften.
Alle vernerunder skal rapporteres skriftlig og følges opp.

4 Krav til rapportering

4.1 Månedlig rapportering

Entreprenøren skal utarbeide månedlig rapport for SHA. Rapporten skal inkludere samtlige underleverandører. Registrering av HMS-indikatorer skal skje iht. Charter for en skadefri bygge- og anleggsnærings veileder.

Entreprenøren skal rapportere månedlig hvem som har gjennomført obligatorisk HMS opplæring, ref. kapittel 3.

Entreprenørens skal rapportere ulykker og nestenulykker på skjema i vedlegg 2, eller på eget skjema som inneholder minst de samme opplysningene.

Vedlegg 1: HMS- leveranser

Fase	Ytelse	Tilbud	Oppstart	Utførelse	Leverert
P R O S J E K T E R I N G	Starte risikovurderinger Utarbeide SHA plan for utførelse		X	X	
U T F Ø R E L S E	Oppdatering av SHA plan for utførelse Avfallsplan Plan for rent tørt bygg Risiko og sårbarhetsanalyser (ROS) ved behov Dokumentasjon oppnevning og opplæring av verneombud Dokumentere at vernerunder gjennomføres Månedlig oppdatering HMS - opplæring Dokumentere at etablering av stoffkartotek med HMS – datablader er gjennomført Rapportere SHA på byggemøter		X X X X	X X X X X	
A V S L U T N I N G	Dokumentasjon av betydning for fremtidige arbeid			X	

Vedlegg 2: Skjema for melding om uønskede hendelser

Sted hendelsen inntraff:			
Involverte (firma/enhet/person):			
Klokkeslett og dato:			
Melders navn:		Enhet/avdeling/prosjekt:	
Telefon:		E-post:	
Avviksområde:	☐ Nestenulykke ☐ Ulykke ☐ Avvik ☐ Klager ☐ Forbedringsforslag		
Ved ulykke, er hendelsen varslet til:	☐ Ambulanse tlf 113 ☐ Politi tlf 112 ☐ Brannvesen tlf 110		
Andre som har blitt varslet:			
Avvikskategori:	☐ Utslipp/forurensing ☐ Bygg/anlegg ☐ Brann/ branntiløp ☐ Driftsavfall ☐ Bygningsmessigavfall	☐ Elektriske anlegg/utstyr ☐ VVS / VA ☐ Bygg/anlegg ☐ Informasjonssikkerhet (ikke sikkerhetsgradert informasjon)	☐ Arbeidsmiljø ☐ Annet ☐ Tjenestekvalitet ☐ Kjemikalier ☐ System, dokumenter, prosedyrer
Beskrivelse (beskriv hendelsen trinn for trinn, ikke personopplysninger):			
Eventuelle strakstiltak iverksatt:			
Forslag til tiltak:			
Andre som har blitt varslet:			

Melders underskrift:	Mottakers navn:
	Avdeling/enhet:
Levert dato:	Mottatt dato:

Fylles ut av saksbehandler:

Konsekvens	☐ Mindre alvorlig	☐ Alvorlig	☐ Svært alvorlig/Kritisk
Faktisk utfall	☐ Mindre alvorlig	☐ Alvorlig	☐ Svært alvorlig/Kritisk
Beskrivelse (ikke personopplysninger):			
Årsak (årsakskategori og kommentarer):			
Tiltak (inkl. tiltakstype):			
Avsluttende vurdering:			
Sannsynlighet for gjentakelse:			
Lukkers underskrift:			
Lukket dato:			

Vedlegg 3: Forenklet SHA – plan

FORENKLET SHA – PLAN

Denne forenklete SHA –plan skal være ferdig utarbeidet før oppstart på bygge- og anleggsplassen. Den skal oppbevares tilgjengelig for alle og oppbevares i 6 måneder etter at arbeidene er ferdig.

Prosjektnavn	Utsifting av varmeanlegg - Fredriksvern verft, Stavern		
Prosjektnummer /SO nr	301978		
Byggherre	Forsvarsbygg		
Byggherrens representant (PL)	Navn:	Jan Iver Kjønnrød	
	Tlf./Epost	918 22 423	jan.iver.kjonnerod@forsvarsbygg.no

Kort beskrivelse av prosjektet
Utsifting av varmeanlegg - Fredriksvern verft, Stavern

Entrepriseform	Kryss av	Merknader
Rammeavtale på utførelse	☐	
Direkte anskaffelse	☐	
Arbeid som utføres med egne ansatte	☐	
Annet (f.eks. generalentreprise, totalentreprise, o.l.)	☐	
Mindre arbeid som ikke krever forhåndsmelding til Arbeidstilsynet	☐	

Organisasjonssammensetning/ funksjoner i prosjektet	Firma Navn / Org.nr.	Kontaktperson Navn / tlf./ Epost	HMS erklæring OK Ja / Nei
Koordinator prosjektering (KP)*			
Koordinator utførelse (KU)*			
Byggeleder (BL)*			
Hovedbedrift etter BHF			
Hovedverneombud prosjekt (HVO)			
Underentreprenør (fag-----)			
Underentreprenør (fag-----)			
Underentreprenør (fag-----)			
Underentreprenør (fag-----)			
Prosjekterende (fag-----)			
Prosjekterende (fag-----)			
Prosjekterende (fag-----)			
Arenaleder/ serviceleder (FBs kontaktperson i leir)			

*Dersom KP, KU eller BL ikke ivaretas av FB ansatt, så må egen avtale utarbeides for rollen.

1. TIDSPLAN

Her skal det settes inn en overordnet tidsplan for arbeidet:

Nr	Beskrivelse	Dato (fra / til) eventuelt ukenummer
1	Prosjektering	
2	Kontrahering entreprenør (innkjøpsordre eller kontrakt)	
3	Oppstart av prosjekt (på byggeplassen)	
4	Ferdigstillelse av prosjekt (innkjøpsordre eller kontrakt)	
5	Overtakelse fra entreprenør	

Forsvarsbygg ved PL har kontrollert at det er avsatt tilstrekkelig tid til gjennomføring

2. RISIKOVURDERING AV PROSJEKTET

Punkter som besvares med «Ja» skal beskrives i eget vedlegg (nr. 2.xx), sammen med beskrivelse av risikoreduserende tiltak. Vedlegg kan være ferdige risikovurderinger av arbeidsoperasjoner, sikker jobb analyse (SJA), eller annen beskrivelse.

Ja; ID nr	Innebærer oppdraget:	Nei
	- at det skal arbeides i grøft, eller at det er annen fare for ras, eller synke i gjørme?	
	- at det er fare for fall og eller fallende gjenstander, fra tak, stillas, stiger etc.	
	- at det skal omfatte arbeider i kum?	
	- at det arbeides med stoffer som er belastende for helsen?	
	- at det er fare for stråling, for eksempel fra radarutsyr?	
	- at det skal arbeides nær uisolerte elektriske ledningstrekk eller høgspen?	
	- at arbeidet nær vann og kan medføre fare for drukning?	
	- at det benyttes dykkerutstyr?	
	- at det må benyttes utstyr for oksygentilførsel og eller luftkomprimering?	
	- at det skal benyttes sprengstoff?	
	- at det skal monteres/demonteres store/tunge prefabrikkerte elementer	
	- at det benyttes åpen flamme/"varme arbeider" eller annen fare for brann eller eksplosjon?	
	- at det skal benyttes skjærende/kappende verktøy?	
	- at det skal foregå riving eller fjerning av bærende konstruksjoner i bygget?	
	- at det kan forekomme eksponering for asbest?	
	- at det vil bli støv som kan trekkes inn i ventilasjonsanlegg eller omgivelsene for øvrig.	
	- at arbeidstakere eksponeres for uønsket belastning, f.eks. støy, støv, gass eller vibrasjoner?	
	- at det er krav om stoffkartotek i prosjektet?	
	- at arbeidet er omfattet av spesielle forskrifter og/eller myndighetspålagte retningslinjer som krever særskilt kompetanse?	
	- at det skal løftes/heises	
	- at det er fare for stort tidspress/framdriftspress?	
	- at det er fare for stor belastning for tredjeperson (trafikk, støy, støv mm)	
	- at det involverer flere fag og utøvere som skal jobbe tett på hverandre eller innenfor et begrenset område?	
	- at andre virksomheter av og til må stanse aktivitet eller legge om sin drift for en periode?	
	- at det må avklares noe ekstraordinært for parkeringsforhold, brøyting og eller skilting?	
	- at det skal plasseres hvilebrakker og eller rigg?	
	- ANNET? Spesifiser	

3. VEDLEGG TIL SHA PLANEN (HVIS AKTUELT)

Vedlegg nr.	Beskrivelse	Dato	Aktuelt? Ja/nei
3.1	Melding til Arbeidstilsynet		
3.2	Detaljert framdriftsplan		
3.3	Skiltplan		
3.4	Avfallsplan		
3.5	Forholdet til gjeldende samordnings-avtale etter IK-forskriftens §6.		
3.6	Oversikt over sertifikater mm		
3.7	Mannskapsliste		
3.8	Kriseberedskapsplan		
3.9	Varslingsplan		
3.10	Oversikt over vernerunder		

4. RUTINER FOR AVVIKSBEHANDLING, ENDRINGER, REVISJONER

Planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø skal bygge på risikovurderinger, tilpasset det enkelte bygge- eller anleggsarbeid. Byggherren skal sørge for å oppdatere planen fortløpende dersom det oppstår endringer som har betydning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.

Eksempler på avvik fra planen:

- Endring i organisasjonskartet
- Endring av beskrivelse av hvor og når de ulike arbeidsoperasjonene skal utføres (endring av fremdriftsplan i tid eller aktivitetsinnhold)
- Endring av spesifikke tiltak, enten i tid eller endring av selve tiltaket
- Identifisering av nye risikoforhold som krever spesifikke tiltak som ikke har vært beskrevet tidligere
- Omprosjektering som medfører nye/endrende risikoforhold med behov for spesifikke tiltak og/eller endring i fremdriftsplanen

Avvik fra SHA planen skal behandles på følgende måte:

- Avvikene skal *skriftlig/muntlig* meldes til koordinator utførelse (KU) umiddelbart avviket oppdages.
- KU registrerer innmeldt/oppdaget avvik fra SHA-planen gjennom prosjektets (byggherrens) avvikssystem.
- KU følger opp at nødvendige tiltak gjøres for at avviket lukkes.
- Beslutning om nødvendig tiltak tas av byggherren v/prosjektleder/byggeleder i samråd med KU og anleggsleder eller tilsvarende hos de utførende.
- Informasjon om avvik og tiltak til alle i henhold til SHA-planens distribusjonsliste.
- SHA-planen oppdateres av vedkommende som står oppført som ansvarlig for oppdatering av SHA-plan hos byggherren

Alle endringer av SHA planen skal loggføres.

SHA- plan er utarbeidet		Dato:	Utarbeidet av:
Revisjon	Revisjonen gjelder	Dato:	Utarbeidet av:
1			
2			
3			